

ואם כן קשה, כיצד התפלל אמימר כשהלולב בידו, הרי ודאי היה מקפיד שלא יפול ויפסל, ובמה נשתנה דינו מסכין וכיוצא בזה שאין נוטלים ביד בשעת התפילה שמא תטרד כונתו? ! (205)

מתרצת הגמרא: **התם** גבי סכין וכיוצא בזה, **לאו מצוה נינהו** שאין מצוה באחיזתן [ואפילו בתפילין אין מצוה שהרי איירי כשאוחזן בידו ולא כשמונחות כדין], ולפיכך **טריד בהו** ששמירתן עליו לטורח ומשא, וחפץ להפטר מאחיזתן.

אבל **הכא** גבי לולב, **מצוה נינהו**, ושמח הוא לטרוח בשמירתו, **ולא טריד בהו**. (206)

תניא, **רבי אלעזר בר צדוק אומר: כך היה מנהגן של אנשי ירושלים: אדם יוצא מביתו ולולבו בידו, הולך לבית הכנסת ולולבו בידו, קורא קריאת שמע** (207) **ומתפלל ולולבו בידו.**

אמר ליה מר בר אמומר לרב אשי: אבא היתה מצות לולב חביבה עליו עד למאוד, שאפילו בשעת התפילה, **צלויי קא מצלי ביה** — היה מתפלל כשהלולב בידו.

מתיבי [מקשה עליו הגמרא מהא דשנינו בכרייתא]: **לא יאחו אדם תפילין בידו וספר תורה בחיקו ויתפלל**, כיון שטרוד במחשבתו שמא יפלו מידו ויבואו לידי בזיון, ואינו יכול לכוון בתפילתו כראוי.

ולא ישתין בהן מים, מפני הכבוד.

ולא יישן בהן לא שינת קבע ולא שינת עראי, שמא יפלו מידו בתוך שנתו.

ואמר על כך שמואל: סכין שחושש הוא שמא יפול מידו וינזק, וקערה מלאה תבשיל שחושש שמא ישפך, ככר שחושש שמא יפול מידו וימאס, ומעוץ שחושש שיתפזרו, הרי אלו כיוצא בהן. שלא יתפלל כשאוחזן בידו, שלא תטרד כוונתו.

ועל כן פירש הריטב"א, כיון שמצות היום היא וחביבה עליו, אף שיתן ליכו עליה מכל מקום לא יפנה ליכו לבטלה, אלא להיפך חיוב מצוה יעוררו לכוון בתפילתו יותר. ובאמת יש לדקדק כן קצת מלשון הרמב"ם, דכתב [תפילה פרק ד הלכה ה]: אבל מתפלל הוא ולולב בידו בימות החג, מפני שהוא מצות היום. ומבואר דאין הטעם מחמת שהיא מצוה גרידא, אלא שמצות היום היא!

207. יש שהוכיחו מכאן כאותם הנוהגים לברך על הלולב קודם התפילה בביתם, ולא אחר חזרת הש"ץ קודם ההלל, שאם לא כן, היאך קראו קריאת שמע והוא בידם, הרי כיון שנטלוהו בידיהם שוב לא יוכלו לברך עליו.

205. ובשפת אמת תמה, מאי קושיא? הרי ברייתא מפורשת היא שמנהגם של אנשי ירושלים היה לאחוז את הלולב בשעת התפילה ולא היה זה מנהגו של אמימר בלבד? ! ותירץ, דאנשי ירושלים היו נוהגים לאחוז את הלולב בידם כל היום, ועל כן לא היתה כוונתם נטרדת על ידי כן. אבל אמימר היה נוהג לאחוז את הלולב רק בשעת התפילה, ומשום כך הקשו מאי שנא מכל הני שאסרו לאחוזם בידו בתפילה.

206. כן פירש רש"י. והקשה הריטב"א, איזו סברא היא זו שמחמת חביבות המצוה לא תטרד כוונתו, הרי הדעת נותנת להיפך, דמחמת חביבות המצוה יטרד יותר לשמור עליו שלא יפגם הידורו וכדומה? !